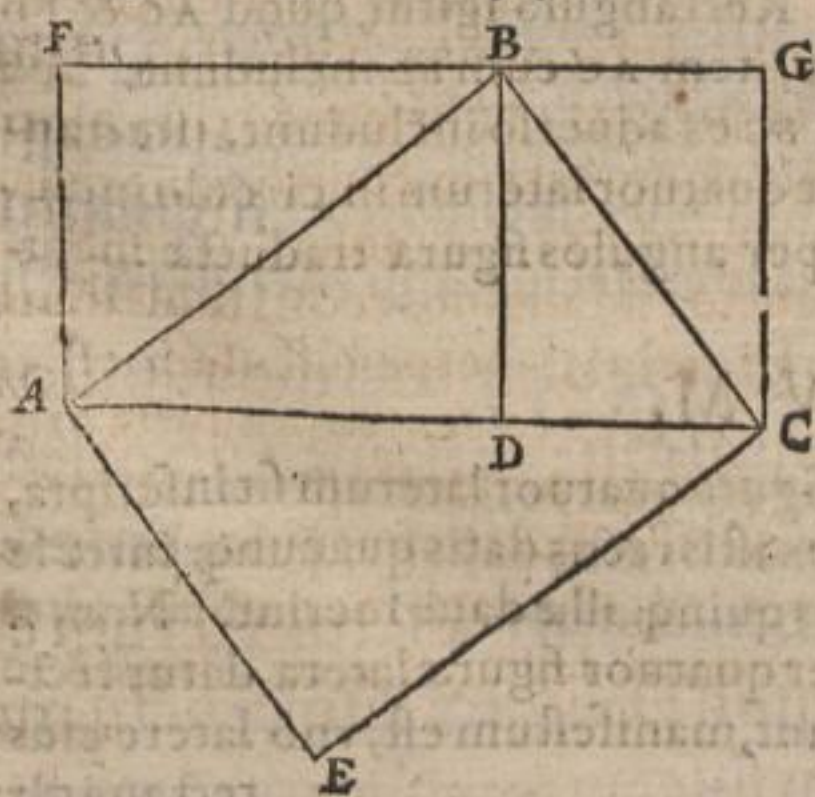

DE FABRICA CANONIS DOCTRINÆ TRIANG

ter se sunt parrallelæ, & quia in eas incidit diameter AED , angulus AEF æqualis est angulo ADC , exterior scilicet interiori & opposito. Verùm angulus AEC ad centrum, duplus est anguli ADC ad ambitum circuli constituti. Et angulus AGF item duplus est anguli AEF . Ergo anguli AEC , AGF sunt inter se æquales. Ac proinde sicut se habet arcus AC ad totum $ABCD$ circuli ambitum, ita se habet AF ad totum AFE circuli ambitum, atque idè arcus AC maioris circuli, similis est arcui AF minoris, & huius circuli subtensa est perpendicularum dimidij arcus illius. Ducatur & alia recta fortuito in ABC circulum, nempe recta AHI , quæ minorem circulum secet in puncto H . Demonstrabitur eodem modo arcus AH , AI duorum circulorum similes esse, & rectam AH esse perpendicularum dimidij arcus AI . Iungantur F , H & C , I . Dico FH rectam, esse æqualem semissi rectæ CI , hoc est, FH rectam esse perpendicularum dimidij CAI arcus. Quia ACI Triquetri latera AC , AI proportionè secta sunt, ad puncta F , H . Ergo rectæ FH & CI inter se sunt parallelæ & angulus AFH , æqualis angulo ACI : ac propter angulum CAI communem, Triquetra AFH , ACI æquales angulos habent. Sicut igitur se habet AC ad AF , ita se habet CI ad FH . Sed AC dupla est ipsius AF . Ergo & CI dupla est ipsius FH . Et ipsa FH æqualis est semissi CI rectæ. Eadem demisso ex centro E maioris circuli in rectam CI perpendicularo EK , erit æqualis rectæ perpendicularo dimidij CAI arcus. Quod autem demonstratum est hætenus de perpendicularis dimidiorum arcuum, similiter demonstrandum de eorundem basibus. Patet ex superiori demonstratione rectam AF , esse perpendicularum dimidij arcus CD , seu basim arcus AB vel BC . Quia enim sicut se habet recta AC ad CF rectam, ita se habet CD ad EF : Dupla verò est AC ipsius CF , sicut iam demonstratum est. Ergo & recta EF perpendicularum est dimidij arcus CD , seu basim arcus AB vel BC . Porro recta EG continuata directione producat in ambitum ad L punctum, & connectantur H , L puncta. Dico rectam HL esse basim dimidij CAI arcus, & æqualem semissi subtensæ complementi CAI arcus ad semicirculum. Producta CE absoluat in punctum M ambitus, & iungantur I , M . Dico rectam HL æqualem esse dimidiæ IM rectæ, hoc est, hoc est, basi dimidij CAI arcus. Demonstravimus CAI , FAH arcus esse similes, ergo eorum ad semicirculos complementa IM & HL sunt similia, & horum in ambitu anguli HFL , ICM æquales: ac propterea in duobus Triquetris HFL , KCE duo latera HF , FL Triquetri HFL , æqualia sunt duobus lateribus CK & CE Triquetri KCE , sic ut utrunque utriusque respondeat. Nam recta HF æqualis est lateri CK per demonstrationem: & CE rectæ æqualis est FL , tanquam ex centro circuli ABC maioris ducta. Sunt & anguli HFL , KCE quos æqualia latera includunt, æquales. Basis igitur HL , æqualis est KE , hoc est, dimidiæ IM rectæ basi videlicet dimidij CAI arcus. Siquidem ratio CM ad CE : item IM ad KE una est & eadem videlicet dupla. Si igitur duorum circulorum diametri in dupla fuerint ratione, perpendiculara dimidiorum arcuum maioris circuli, sunt subtensæ arcuum minoris circuli, qui sunt similes duplicibus arcibus maioris. Et recta subtendens complementum dimidij circuli subdupli, est basis dimidij arcus maioris, seu æqualis semissi rectæ, quæ subtendit complementum ad dimidium circulum maiorem. Quod erat demonstrandum.

LEMMA TERTIVM.

Si de angulo recto Triquetri rectarum linearum in hypotenusam demittatur perpendicularum, Parallelogrammum rectangulum quod Triquetri latera circa rectum includunt, æquale est parallelogrammo rectangulo, quod hypotenusam cum perpendicularo sibi insistente includit.

Sit ABC Triquetrum cum recto, de cuius ABC angulo recto, in hypotenusam AC demittatur perpendicularum BD . Dico parallelogrammum rectangulum quod AB , CB rectæ includunt, æquale esse parallelogrammo rectangulo, quod AC hypotenusam cum BD perpendicularo sibi insistente includit. Sit parallelogrammum rectangulum quod rectæ AB , BC includunt, $ABEC$, & quod AC , BD rectæ includunt, parallelogrammum rectangulum $FGAC$. Dico parallelogrammum BE , æquale esse parallelogrammo FC .

AA 4 Quoniam